

Número 59, juny 2017

Univers Zawinul

L'Esmuc Jazz Project es consolida

L'entrevista

Entra

Marina Pliassova

Lluc Solés

"L'escola no és una *fàbrica* de músics; és un hort on es desenvolupen els potencials"

Gent Esmuc - Da capo

Entra

Quan la música endolceix la memòria

Lluc Solés

L'Esmuc recorda Albert Romani en un concert delicat i emotiu

La música té la paraula

Entra

Somien els andròides amb música electrònica?

Albert Bover

Article

Entra

Tot el camp és un clam

Laura Mutgé Pi

Entre la pagesia i la música

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Juan de la Rubia

Subscriu-te a la nostra revista

Rebràs per correu electrònic les novetats de L'ESMUC digital i podràs afegir comentaris als articles

Veure tots els números de L'ESMUC digital

Recull de tots els continguts publicats

Univers Zawinul

L'Esmuc Jazz Project es consolida

Francesc Capella
Cap del Departament de
Jazz i Música Moderna de
l'Esmuc

Posa't en contacte

Editorial

Altres publicacions

0

Univers Zawinul. Foto: Cecília
Coca Photography

Fa dos anys i mig, escrivia en aquest mateix mitjà sobre l'estrena del [primer projecte de l'Esmuc Jazz Project](#), dedicat a Keith Jarrett. El passat 8 de juny, dos anys i mig més tard, ja hem estrenat el quart projecte, dedicat a Josef Zawinul. En aquest recorregut d'estrenes anuals, hem passat per la figura d'Ornette Coleman, i per una adaptació musical dels poemes del Bestiari de Pere IV (simfònica amb quintet de jazz i cant) amb motiu del concert extraordinari del 15è aniversari de l'escola.

L'Esmuc Jazz Project ha actuat a Festivals de Jazz (Granollers, Terrassa), ha enllestit l'edició del primer disc (Univers Keith Jarrett), que desgraciadament encara no ha vist la llum per una sèrie d'endarreriments burocràtics, i ha aconseguit aglutinar un gruix de músics excel·lents (alumnes, ex-alumnes, professors) al voltant de la seva idea fundacional: crear música nova, interpretar-la el millor possible, i re-pensar personatges clau en el jazz i la música improvisada del darrer quart de segle, sense

perdre de vista mai el vessant pedagògic del projecte. Comptem amb la potència artística de la comunitat de l'escola, amb la generositat de molts personatges que s'hi impliquen desinteressadament, i amb la complicitat dels diversos serveis de l'escola que necessàriament participen en el desenvolupament de cada projecte.

I com no pot ser d'una altra manera, tot just acabar el concert del passat 8 de juny, a la Sala 2 de l'Auditori, ja comencem a preparar el proper projecte, el cinquè, que estarà dedicat a la pianista i compositora nord-americana Carla Bley, que s'estrenarà en el marc del Grans Conjunts de gener de 2018.

El nostre desig és seguir fent camí cap a la excel·lència musical, poder publicar els enregistraments de tots els projecte estrenats fins ara i aconseguir difondre aquest projecte internacionalment. Esperem que si d'aquí uns anys torno a escriure sobre aquest projecte, s'hagin assolit aquestes fites.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 59, juny 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Juan de la Rubia

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020

Juan de la Rubia

"Com em va dir el meu primer mestre de música, 'mai et conformis amb menys'"

Posa't en contacte

La tònica dominant

Altres publicacions 0

És inevitable fer paral·lelismes entre les dues feines que agraden al Juan de la Rubia: la seva d'organista i la que voldria fer pilotant avions. Per als profans en totes dues coses, el quadre de comandaments d'un Airbus i la consola d'un orgue inspiren un respecte similar. I potser sí que l'avió ens enlaira físicament, però la grandiositat de la música que ell fa sonar a la Sagrada Família eleva el nostre esperit molt per damunt dels 35.000 peus.

El principal tret del meu caràcter? L'espontaneïtat.

La qualitat que més valoro en una persona? La senzillesa.

El meu principal defecte? Voler fer content sempre a tothom.

La meua ocupació preferida? Tocar bona música amb bons amics.

El meu somni de benestar? Poder fer allò que vull en cada moment sense pensar en què hauria d'estar fent en realitat!

Quina fóra la meua pitjor desgràcia? Perdre una persona estimada.

Què voldria ser? Pilot d'avió, però no ho canvio per ser músic.

On desitjaria viure? A molts llocs diferents en diferents moments de la meua vida.

Quin animal prefereixo? L'àguila.

Algun so o música que avorreixo? El so que emeten els semàfors.

Quin va ser el primer disc que vaig comprar? La Missa en si menor de Bach dirigida per J. E. Gardiner.

Els meus escriptors preferits? Shakespeare.

Els meus personatges de ficció? Batman i Superman, molt clàssic...

La pel·lícula de la meua vida? El violí vermell.

Els meus intèrprets preferits? Leonard Bernstein i Glenn Gould.

Els meus compositors predilectes? Antonio de Cabezón, Bach i Mahler.

Una musiqueta que no me la puc treure del cap? Dues: la *sinfonia azul* de Mompou i la melodia d'avis del Palau de la Música de València.

Els meus pintors predilectes? Jan Van Eyck i El Greco.

Les meves relacions entre sons i colors (o altres sentits)? No en tinc, a excepció del blanc a l'acord major amb sexta afegida.

Els meus herois de la vida real? Els que lluiten per rebel·lar-se contra allò preestablert per la societat que els subjuga.

Els meus herois històrics? Tots aquells que van donar la seva vida pels altres sense esperar res a canvi.

Un disc que m'hagi encantat, darrerament? *L'amore innamorato*, de Cavalli, per l'Arpeggiata i Christina Pluhar.

Un concert inoblidable? La Missa en si menor dirigida per J. E. Gardiner, 20 anys després de comprar el meu primer CD amb la mateixa música i intèrprets, i després d'haver-ho escoltat més de 100 vegades.

Un paisatge preferit? Molts paisatges, però sempre vistos des de l'aire.

Els noms que prefereixo? Si els noms es poguessin separar de les persones...

Què detesto més que res? La mentida.

Quins dons naturals voldria tenir? Tenir una bona veu per cantar.

Estat present del meu esperit? Buscant l'equilibri.

Fets que m'inspiren més indulgència? Quan algú demana perdó sincerament.

Amb quina cançó m'identifico? Amb cap en aquest moment.

El meu lema? Com em va dir el meu primer mestre de música, "mai et conformis amb menys".

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 59, juny 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

• Juan de la Rubia

• Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

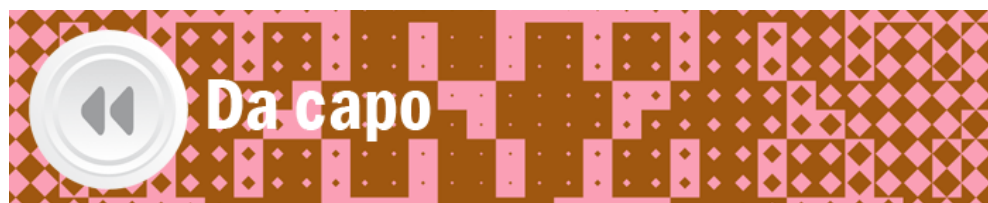
Contingut Anterior

- Número 54, gener 2017

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019

Gent Esmuc

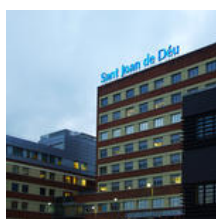

Finalitzat ja el segon quadrimestre del curs, dins d'aquesta secció volem fer un *Da capo* per fer un petit balanç i valoració del que han estat aquests mesos a l'Esmuc des del febrer. Les partitures demanen sovint recomençar per retenir melodies en la memòria i perquè el gaudi es pot renovar en la seva repetició. Doncs per això, som-hi de nou.

Quan la música endolceix la memòria

L'Esmuc recorda Albert Romaní en un concert delicat i emotiu

Estudiants de l'Esmuc a Sant Joan de Déu

La música com a eina de comunicació

Segon Esmuc Piano Fòrum

Edició dedicada a la formació pianística a Catalunya

El programa Músiques d'Àsia s'obre camí

Es consolida el Taller de Tsugaru Shamisen en la seva segona edició a l'Esmuc

La musicologia jove es congrega a Barcelona

La JAM fa aterrar les X Jornades de Joves Musicòlegs a casa nostra

Contingut Actual

Número 59, juny 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Juan de la Rubia

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

Quan la música endolceix la memòria

L'Esmuc recorda Albert Romaní en un concert delicat i emotiu

Lluç Solés
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

El passat vuit de juny va tenir lloc, a l'aula d'orquestra de l'Esmuc, un concert en homenatge a [Albert Romaní](#), desaparegut el passat dos de març de 2016. L'esdeveniment, organitzat conjuntament per alumnes i professors, volia ser un acte d'agraïment cap a aquest professor, vinculat a l'Escola des de la seva creació i indispensable en la construcció del departament de Música Antiga. Romaní va ser un pedagog integral, dedicat a l'ensenyament amb vocació i generositat.

El mateix Josep Borràs, director de l'Escola, va parlar d'Albert Romaní en la presentació de l'acte com una persona amb una sòlida formació musical i humanística, que li permetia relacionar àrees i realitats ben diverses. A l'Esmuc va desenvolupar una tasca docent molt transversal, principalment en l'àmbit de la música antiga, però també en el departament de Clàssica i

Contemporània: va exercir des de director de cor fins a professor de clavicèmbal o d'anàlisi musical. [Entre molts altres aspectes](#), hom el recorda [en el camp filològic](#) per haver defensat la diferenciació conceptual entre [flamenco i música flamenca](#), que encara avui ha de ser considerada i adoptada per l'Institut d'Estudis Catalans.

El concert va comptar amb la participació de diferents grups instrumentals, formats, com hem dit, per alumnes i professors de l'Escola. Vam poder sentir una selecció de peces curtes, majoritàriament compostes durant el s. XVII, tot i que amb incursions més modernes que gairebé tocaven al s. XIX. Entre elles, hi destaquem l'*Amoroso caprice pour la flûte de verre*, de Joseph Tacet / Carl Stamitz, que Montse Gascón va intèrpretar amb un instrument de principis del vuit-cents. Va participar-hi també el conjunt Dichos Diabolos, quintet de música barroca format en el si de l'Esmuc i guanyador de diversos premis, amb dues peces de G. B. Fontana i G. Cima.

Va resultar especialment notable la intervenció d'Emilio Moreno, professor de violí històric i viola històrica de l'Escola, que va recordar Albert Romaní a través de la lectura d'un conte de Jaume Cabré que gira al voltant de la figura de Bach, inclòs en el recull *Viatge d'hivern*. La peça que va interpretar en formació de cambra, el segon moviment del 6è concert de Brandenburg, escrit sobre un tema més aviat estrany, va servir per a recordar el músic i amic a través d'aquella famosa màxima de *se non é vero, é ben trovato*, que s'havia convertit en un tòpic freqüent en les seves converses sobre la peculiaritat estilística de la música de J. S. Bach. El detall d'Emilio Moreno va ser només una de les moltes mostres d'afecte que aquest recital va incloure; una vetllada per omplir el record d'Albert Romaní de la música que el va acompanyar sempre, guaridora, dolça i antiga.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 59, juny 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Juan de la Rubia

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

Estudiants de l'Esmuc a Sant Joan de Déu

La música com a eina de comunicació

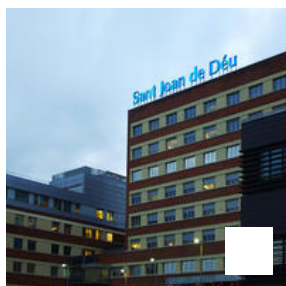
Clara Iniesta
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

L'any 2008 l'[Esmuc](#) va començar a concretar un projecte que es realitza amb la col·laboració de l'[Associació Ressò](#), aquí a Barcelona. Es tracta d'anar a l'[Hospital Sant Joan de Déu](#) de Barcelona i fer música per als nens i les famílies que hi ha en aquell moment.

Tot va començar amb un pràcticum de [pedagogia](#). Una alumna va esmentar aquesta proposta d'anar als hospitals, l'Escola es va posar en contacte amb l'Associació Ressò i van començar a coordinar-se per a realitzar junts aquest projecte tan màgic. Des d'aleshores que l'associació demana més col·laboració, ja que ells tenen un programa de músics als hospitals i en haver tan bon tracte, van demanar si els alumnes estaven interessats en fer petits concerts en un d'aquests espais que tenen especialment per a l'ocasió.

La proposta ha tingut continuïtat aquest curs. Els estudiants de l'Esmuc, a més, [poden validar crèdits per aquesta col·laboració](#). No hi vas a donar classe, sinó que portes la música a la gent que té menys accés. Els de l'associació Ressò supervisen tota l'estada allà i si pot ser demanen repertori alegre o conegut, però hi ha hagut de tot: flamenc, clàssic, pop, [country](#), etc. Per a tocar a l'hospital accepten tot tipus de música i de formacions. El que sí tenen en compte és on es pot realitzar el concert perquè és diferent fer-ne un a psiquiatria que no pas a la planta de nonats. Cada concert es porta a unes unitats diferents en funció de la música i la formació. Algun concert que s'ha tocat a un volum fort s'ha fet només a la sala de joc dels nens, per exemple.

Cada curs convoquen als músics voluntaris que en diversos anys han anat coneixent i que ells mateixos, després de viure l'experiència, fan difusió. Al llarg dels deu anys que porta l'associació s'han fet cent concerts i cada curs solen passar uns 90 músics voluntaris per a realitzar-los. Les organitzadores que ho munten tot — sense elles res d'això seria possible— són les que fan de pont entre els músics, el personal de l'hospital i els pacients. Són qui decideixen on portaran cada concert i quins malalts de cada unitat necessiten alguna atenció especial per a poder escoltar-lo.

S'han realitzat concerts a diferents sales de l'Hospital Sant Joan de Déu: al vestíbul, al passadís de diferents unitats, al menjador, a la sala de jocs, però també a dintre de les habitacions. La musicoteràpia es realitza de manera individual i només en habitacions dobles es fa amb dues famílies a la vegada, i és llavors quan es produeix la possibilitat de compartir les activitats.

Tenir l'oportunitat de fer un pràcticum com aquest és una experiència que no s'oblida mai. Tots els alumnes que ho han fet i altres músics voluntaris que hi han anat han quedat impactats de la potència que pot tenir la música com a eina de comunicació.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 59, juny 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

• Juan de la Rubia

• Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

Segon Esmuc Piano Fòrum

Edició dedicada a la formació pianística a Catalunya

Laura Planagumà
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions 0

Els dies 23, 25 i 26 del passat mes de febrer va tenir lloc la segona edició de l'[Esmuc Piano Fòrum](#). Després de l'èxit de la primera edició, s'ha volgut repetir l'experiència per tal de consolidar aquest esdeveniment com a una cita anual.

Aquest any l'edició portava el títol de "La formació pianística a Catalunya" i es pretenia crear un espai de comunicació i diàleg on professors de diferents nivells de formació pianística poguessin aprofundir sobre la relació entre els estudis superiors de piano a l'Esmuc i els de grau professional que s'imparteixen als conservatoris i escoles de música de Catalunya. En el fòrum es va incentivar l'intercanvi de criteris sobre la millora de la qualitat educativa i formativa dels estudiants.

El tret de sortida el va marcar la presentació del llibre [Alicia de Larrocha: notas para un genio](#), de la periodista musical [Mònica Pagès](#), editat per Alba, on es fa un recorregut per la carrera professional de la pianista i s'elabora una biografia a través dels documents que formen part del seu arxiu privat.

Durant el llarg del cap de setmana del 25 i 26 de febrer és quan es van dur a terme la major part d'activitats. La presentació del fòrum va portar el títol de "L'engranatge entre els diversos nivells de formació" i es va parlar de la política actual sobre la incardinació dels diversos nivells de formació musical de l'entèrpret.

Dins aquesta edició, es van dur a terme diversos tipus d'activitats. Els dos fòrums que es van organitzar van girar el voltant de dues grans temàtiques: la vinculació de la formació superior de piano a l'Esmuc amb els estudis de grau professional i els factors per a la millora de la qualitat educativa i formativa de l'estudiant de piano. En el primer fòrum es va parlar de temes com els objectius de la formació pianística en els diversos nivells de formació, la relació de l'Esmuc amb els centres de grau professional o les accions de coordinació entre els nivells de formació i la possibilitat d'una acció conjunta per a la millora de la qualitat formativa. Pel que fa al fòrum sobre els factors de la millora educativa i formativa de l'estudiant, els temes tractats van ser la motivació per la pràctica d'estudi, les pautes tècniques i de repertoris en el procés d'aprenentatge de cada nivell de formació i la preparació sobre la prova d'accés a l'Esmuc.

Per a cadascun d'aquests dos grans blocs temàtics, es van organitzar treballs en grups per a estudiar i debatre cadascun d'ells i es van exposar les conclusions l'últim dia de les jornades.

Com no podia ser d'una altra manera, les jornades també van comptar amb diferents concerts a càrrec d'estudiant de l'Esmuc i també d'estudiants de grau professional, l'un al final del dia 25 i l'altre com a concert de cloenda d'aquesta segona edició del Esmuc Piano Fòrum.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 59, juny 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Juan de la Rubia

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

El programa Músiques d'Àsia s'obre camí

Es consolida el Taller de Tsugaru Shamisen en la seva segona edició a l'Esmuc

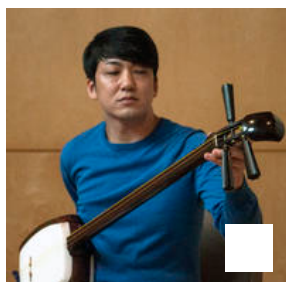

Ferran Planas
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions 0

Kenichi Yoshida

El *tsugaru shamisen* és un tipus de llaüt de tres cordes i és un dels instruments més populars dins la música tradicional japonesa. El passat mes de maig vam tenir l'ocasió de gaudir-ne a l'Esmuc, com ja ho havíem fet un any abans, dins el marc del [Taller de Tsugaru Shamisen](#) impartit pel mestre [Kenichi Yoshida](#), famós pel seu virtuosisme i per la seva participació en el duet [Yoshida Brothers](#) que comparteix amb el seu germà Ryōichirō. Després de l'èxit de la primera edició i dels bons resultats que va donar, l'Escola ha apostat perquè aquesta activitat tingui continuïtat anualment.

Aquest taller va representar la primera proposta del programa [Músiques d'Àsia de l'Esmuc](#), que neix amb la intenció de donar suport, projectar i coordinar una planificació a mitjà i llarg termini de les activitats relacionades amb pràctiques musicals d'Àsia des de l'Escola.

Per a aquesta activitat en concret, l'Esmuc va comptar amb la col·laboració del [Consolat General del Japó a Barcelona](#) i el patrocini de [Mitsubishi Electric](#), que va mostrar el seu interès en col·laborar en futures edicions del taller.

Enguany, el curs va tenir una durada de quatre sessions de dues hores cadascuna, on hi van participar tres alumnes: en [Xavier Coll](#), professor de guitarra clàssica de l'Esmuc; l'Eduard Adalid, alumne de pedagogia, i en David Drudis, exalumne de l'Escola. Els tres participants van poder tocar amb els tres *tsugaru shamisen* que el mestre Yoshida va donar a l'Esmuc i durant el curs vam comptar amb la traducció del japonès al castellà per part de la professora Tomoko Matsuoka i l'estudiant de màster Chiaki Shima.

L'acte de cloenda del taller va tenir lloc a la Sala de Cor el dia 18 de maig i va consistir en diferents actuacions musicals. Després de l'actuació dels alumnes d'enguany, els participants de la primera edició del Taller de Tsugaru Shamisen, Alba Muñoz i Carles Dorador, van actuar juntament amb el mestre Yoshida, deixant així clara la voluntat de la continuïtat d'aquest curs i l'interès que genera en els estudiants de l'Esmuc. El professor [Horacio Curti](#) va interpretar una obra per a shakuhachi i el concert va acabar amb l'actuació en solitari de Kenichi Yoshida, que ens va mostrar una fusió entre la música tradicional japonesa i una vessant més innovadora, pròpia de l'estil de l'intèrpret i que ha fet acostar el shamisen al gran públic internacional.

El mestre Yoshida es va mostrar molt agraït durant tot l'acte i va expressar el seu desig en la continuïtat del taller i la satisfacció en l'interès i els resultats dels alumnes.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 59, juny 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Juan de la Rubia

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

La musicologia jove es congrega a Barcelona

La JAM fa aterrar les X Jornades de Joves Musicòlegs a casa nostra

Lluç Solés
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions 0

Les [X Jornades de Joves Musicòlegs i Estudiants de Musicologia](#), sota el lema *Musicologies d'ahir i demà, musicologies d'avui*, van tenir lloc entre el 20 i el 22 d'abril d'aquest curs que deixem enrere, en espais de l'Escola i de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Aquesta iniciativa reuneix en un cap de setmana llarg els més diversos perfils musicològics —amb el denominador comú de la joventut—, que, a través de conferències i tallers, discuteixen i comparteixen punts de vista sobre diferents àrees temàtiques de la musicologia.

Les Jornades són un projecte de la Jove Associació de Musicologia (JAM), una xarxa d'associacions estesa per tot l'Estat Espanyol que compta amb quatre seus fixes a [Astúries](#), [Madrid](#), Granada i [Catalunya](#), tot i que té en compte també la veu d'altres col·lectius de joves musicòlegs no adherits a

cap d'aquests centres. Segons els mateixos organitzadors, el fet de tornar a convocar el congrés a la ciutat de Barcelona, deu anys després de les primeres jornades, significa el tancament d'un cicle que convida a la retrospectiva i és, al mateix temps, una embranzida cap al futur.

De fet, la pròpia JAM va néixer, l'any 2008, d'aquest primer congrés celebrat a la ciutat comtal. Va ser arrel de la primera convocatòria que van anar formant-se les diferents associacions territorials que la conformen actualment. La que ressenyem va ser la quarta edició barcelonina del congrés, que es perfilava com una oportunitat d'or per als estudiants de musicologia; un primer pas cap a la inserció a la comunitat científica i acadèmica.

L'edició d'enguany va organitzar-se, com és natural en qualsevol congrés, en l'exposició de ponències, en diferents meses dedicades, cadascuna, a una temàtica concreta. Com a novetat, a part d'aquesta secció central els organitzadors de les X Jornades van habilitar dos espais d'interacció complementaris: els [DeWatts](#) (taules de debat) i els tallers, liderats per estudiants, professors i investigadors. Des de l'escriptura i el gènere a l'acadèmia fins a la innovació en la conservació del patrimoni musical o, en un pla més concret, l'estudi i catalogació dels rotlles de pianola, la introducció de debats i tallers —potser més amens i cooperatius— va ajudar sens dubte a enfortir la comunicació entre els joves musicòlegs.

Cal destacar l'èxit d'aquesta desena trobada de joves musicòlegs, que va comptar amb la col·laboració de cap a 100 estudiants en diferents etapes —alguns presentaven treballs de fi de grau, altres investigacions més primerenques—, vinguts de tot l'Estat Espanyol i, fins i tot, d'altres països europeus. Les iniciatives versaven sobre tretze categories conceptuals diferents, des de la musicologia històrica i la música antiga fins al software i nous mètodes d'investigació musical; algunes van ser presentades en comunicació, d'altres en format pòster. Sigui com sigui, l'organització d'unes Jornades tan transversals és un bon indicador de la salut de la investigació musicològica al nostre país, que compta amb una pedrera prometedora, respectuosa i compromesa amb tots els racons de la ciència.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 59, juny 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

• Juan de la Rubia

• Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

Tot el camp és un clam

Entre la pagesia i la música

Laura Mutgé Pi
 Presidenta de la Jove
 Associació de
 Musicologia de
 Catalunya, graduada en
 Musicologia i estudiant
 del màster de
 Musicoteràpia a l'ESMUC

Posa't en contacte

Contingut Actual

Número 59, juny 2017

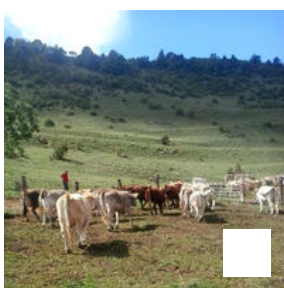
Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

Article

Altres publicacions

0

El descobriment

Un divendres del mes d'agost a les set de la tarda vaig anar a veure un pagès conegut meu, al mig del Taga, la muntanya del poble de Bruguera. Vaig arribar-hi una mica abans que ell perquè havia de pujar un bon tros a peu; potser vaig tardar uns 15 o 20 minuts fins al punt de trobada i, mentre anava pujant, va arribar ell, conduint una moto de trial i transportant un sac de 25 kg de sal subjectat al seient del vehicle. Va començar a pujar per la muntanya amb la moto mentre jo seguia tirant amunt, però en comptes d'agafar el camí més adequat per anar ascendint, va anar enfilant-se fent zig-zag, anant d'un costat a l'altre tot produint una sèrie de sons amb la boca, una mena de crits molt forts i amb molta potència, combinats amb una sèrie de xiulets que sobresortien del soroll del motor de la moto. Em va

avançar, anant d'un lloc a un altre amb aquells crits fins que es va aturar a una zona més rocosa i planera. Allà va "aparcar" el vehicle, va descarregar el sac de sal i en va repartir petits munts sobre un seguit de roques de superfície més plana. A tot això, jo continuava pujant fins aquest lloc rocós, anomenat saleres, i vaig començar a sentir molt rebombori, provocat per les esquelles del ramat de vaques i els seus brams. Venien totes cap a les saleres a buscar la sal, unes més tranquil·lament tot caminant i altres més enèrgiques i nervioses corrent frenèticament cap on era el pagès que seguia fent aquesta mena de crits. Va ser la primera vegada que vaig sentir algú clamar al bestiar i les seves conseqüències; és a dir, vaig poder sentir per primer cop la comunicació que utilitzen els pagesos amb les vaques.

Per arribar a entendre en major o menor mesura com clamar, quan i perquè, havia d'aprendre al mateix temps el funcionament i les dinàmiques de la vida i el treball de pagès. Així doncs, per aconseguir els coneixements que volia, vaig anar a viure amb els pagesos, a treballar de pagès.

Quin sentit té el clam?

Quan vaig iniciar aquesta recerca, la meva hipòtesi era que el clam tenia un sentit: que permetia una millora en la qualitat de la feina del ramader, establia una connexió entre aquest i el bestiar i, com a conseqüència, hi havia una millora en la qualitat de vida de les vaques. Sense el clam, el pagès hauria de dedicar més treball i esforç per aconseguir els mateixos resultats.

Per poder afirmar que el clam té algun sentit, vaig aferrar-me a la idea que el fet de clamar millora o facilita la qualitat de la feina del ramader. És a dir, el clam és una eina que ajuda el pagès en la seva feina. El que vaig dur a terme per validar o refutar la meva hipòtesi va ser observar tot un seguit de situacions i veure com s'hi encabia

• Juan de la Rubia

• Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

el clam. Després, recrear mentalment les mateixes escenes però sense el clam, amb l'objectiu de veure quines conseqüències, positives o negatives n'extreia. En el cas que, sense el clam, les conseqüències fossin positives o simplement neutres (ni millor ni pitjor), la meua hipòtesi quedaria refutada. Si traient el clam les conseqüències fossin negatives, ajudaria a reforçar la meua hipòtesi que el clam, en efecte, te sentit, i que aquest consisteix en part, en millorar la feina del pagès. Les situacions observables foren: 1) donar sal, 2) buscar unes vaques en concret, i 3) trobar un vedell.

1) Donar sal: a l'estiu les vaques estan a la muntanya (no com a l'hivern, que baixen als camps on la temperatura els és més suportable), però aproximadament un cop a la setmana se'ls ha de donar sal, ja que necessiten sals mineral i, si el pagès no els les proporciona, llepen les roques i això els pot provocar problemes estomacals. Les vaques, però, no van sempre totes juntes, sinó que cada una pot anar pel seu compte. Com sabran doncs, quan el ramader els ha portat la sal? Una de les maneres és clamar-les i conduir-les fins a les saleres, tot i que normalment, com que coneixen el seu territori, ja saben a on estan. Què passaria si el pagès no clamés? Com sabrien aquestes vaques si tenen sal o no? El que haurien de fer és anar a mirar-ho elles mateixes. I això vol dir que la vaca hauria de fer més exercici i, per tant, estaria fent servir energia que hauria de guardar-se per l'hivern.

2) Buscar vaques: hi ha moments en què el ramader necessita anar a observar una vaca, ja sigui perquè ha de parir, perquè està malalta o ferida, etc. Si el pagès clama, la vaca reconeix aquesta crida i l'associa a quelcom positiu, ja sigui menjar o sal, i per tant és probable que vagi fins on hi ha el pagès clamant. Un cop aquesta és a prop, i per tranquil·litzar-la, el ramader podrà clamar amb expressions com 'miiish', d'una manera més suau. No puc afirmar si realment això tranquil·litza al bestiar, només puc testimoniar que sembla que ho faci, perquè les vaques no estan tant nervioses i es queden més quietes. Per altra banda, el pagès pot necessitar trobar una vaca per veure si el vedell ha mamat (entre altres indicadors, es pot saber per si la vaca te el berguer molt net, senyal que ha mamat o el te molt buit). Si no clama, el que haurà de fer és anar a buscar ell mateix la vaca en qüestió. Això comportarà més temps en la majoria dels casos i, per tant, més risc per a la vida del vedell en cas que aquest no hagi mamat.

3) Trobar un vedell: quan una vaca pareix acostuma a allunyar-se del ramat. Si la vaca és inexperta, el lloc triat per a donar a llum potser no és l'adequat. De vegades, les vaques van a parir a llocs amb molta bardissa o males herbes, i això fa que, quan neix el vedell, pugui caure a sobre i quedi enredat, sense poder sortir-ne. El pagès sap aproximadament quan ha de parir cada una de les seves vaques prenyades, i dies abans que ho facin les ha d'anar vigilant per assegurar-se que tot surti bé. Quan veu que una de les seves vaques ha parit però no troba el vedell, sap que hi ha hagut alguna complicació, ja que una vaca mai deixaria a la seva criatura acabada de néixer tota sola. Les vaques el vedell de les quals ha quedat enredat en alguna bardissa acostumen a ser inexpertes i, al no poder cuidar del seu fill, es posen molt nervioses; per tant, si el pagès s'hi ha d'acostar per buscar la cria, l'haurà de relaxar o tranquil·litzar d'alguna manera perquè sinó l'abordarà (atacarà). Com he esmentat anteriorment, una de les maneres per calmar a la vaca és clamar 'miiish', d'una manera suau, però si es tracta de trobar el vedell caldrà fer més coses. Hem de pensar que és una situació molt delicada, doncs el vedell acabat de néixer necessita prendre calostre (la primera llet de la mare) per aconseguir anticossos. Si ha quedat enredat, però, no podrà mamar i morirà. Per això és important que el pagès no tardï en trobar-lo. Per una banda pot pronunciar el clam que he anomenat 'miiish', però no serà suficient. El que caldrà fer és clamar com si fos el mateix vedell, pronunciant un so pràcticament igual que el seu bram, una mena de 'meee', un so no gaire fort i nasal. D'aquesta manera, la vaca es va confiant i mostra el lloc on hi ha la seva criatura; per la seva part, el vedell, al sentir un altre bram igual que el seu també començarà a bramar, indicant al pagès a on es troba i així poder ser rescatat finalment. Ara bé, com trobem el vedell sense clamar? Trobar-lo potser no costarà excessivament si el pagès sap a on ha anat a parir la vaca, però no la podrà tranquil·litzar de cap manera. És per això que tot i que no ho puc afirmar rotundament, la part final de la hipòtesi que he formulat on exposo que gràcies al clam hi ha una millora en la qualitat de vida de l'animal em refereixo a això, a aquesta connexió entre el pagès i l'animal que permet el clam.

- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019
- [Número 77, maig 2019](#)
Número 77, maig 2019

Veure tots els números de L'ESMUC digital

Desglossem i tornem a recordar la hipòtesi de treball:

- El clam te un sentit
- Permet una millora en la qualitat de la feina del ramader
- Estableix una connexió entre aquest i el bestiar
- Com a conseqüència, hi ha una millora en la qualitat de vida de les vaques

Així doncs, més que un sentit, podríem dir que el clam te diversos sentits, alguns dels quals són facilitar la feina del ramader, ja que estalvia temps i esforç. També millora la vida de les vaques, ja que permet tranquil·litzar-les en moments d'estrès, com és al buscar el vedell o les vacunacions, ajudant-les i calmant-les en moments d'estrès o angoixa. Tot això és possible doncs, gràcies a la connexió entre pagès i animal que el clam proporciona. Per tant, el sentit del clam és fer de vincle entre el pagès i el bestiar.

La intenció és el que compta

La meua intenció va ser, des d'un bon principi, aprendre el món de la pagesia i recopilar un coneixement que semblava quasi perdut, transmès de manera oral de generació en generació; una informació que no només es refereix a una sola cosa, com per exemple el clam, sinó que és tota una sèrie de coneixements relacionats entre si i que han anat formant una realitat; podríem anomenar-la "el món de pagès". És una realitat de la qual no s'han deixat gaires testimonis escrits —molt menys documents sonors— i que poca gent ha mirat amb ulls estudiosos. Pocs són els que l'han observat o considerat pertinent per fer-ne un objecte d'estudi, no només específic d'aquest tema, sinó que contribueixi a crear un pont, una xarxa o un vincle entre aquesta "vida o món de pagès" i la resta de la societat.

Aquest va ser el principal repte del meu treball, juntament amb aconseguir crear un pont entre el "món de pagès" i la música —o més concretament el so— i el nexa que ho va permetre va ser el clam. En cap cas vaig pretendre crear una gran bibliografia (ni tan sols petita), o molts documents de testimonis orals; simplement vaig decidir absorbir, com si fos una esponja, tots els coneixements possibles i la manera que em va semblar més lògica va ser anant a treballar amb els pagesos, amb les vaques, i veure i descobrir aquest món des de dins, com a participant i no com a simple observador.

Tota la informació ve donada per la meua pròpia experiència, els documents escrits i les recopilacions audiovisuals i de so que he pogut realitzar. Podríem dir que la principal font bibliogràfica del meu treball vaig acabar sent jo mateixa. El gran problema amb què vaig haver de batallar és que no vaig trobar cap font

documental on es parli explícitament del clam dels pagesos, fet que em va portar a creure que deuen ser molt escasses o inexistents. Sí que hi ha llibres que parlen de la vida al camp, de la feina de pagès o de les eines o els costums, tot i que la majoria expliquen temps passats, només parlen de la societat actual de passada, i no s'aturen a reflexionar o descriure el clam; simplement l'anomenen. El que vaig pretendre va ser omplir el buit que envolta aquest fenomen, destacar-lo com a una activitat important i interessant per ser estudiada i mirada amb atenció. Crec que és una part molt especial i viva encara del nostre patrimoni.

Esperit de superació

Per a mi el clam va ser també un pretext per poder fer allò que desitjava: conèixer més i més a fons el món de la pagesia. Aprofitant que tenia un conegut que és pagès, li vaig explicar la situació i de seguida em va posar a treballar amb ell entre els poblets de Bruguera, Ribes de Freser, Pardines, Queralbs, Campelles i el Baell, a la Vall de Ribes. Així vaig poder estar tot un estiu submergida en aquest univers.

Per determinades tasques de la feina de pagès, moltes vegades cal la col·laboració de diversos ramaders. D'aquesta manera els vaig anar coneixent tots i es va crear un intercanvi d'interessos: jo els ajudava amb petites feines i ells, sense ser-ne conscients, m'ensenyaven el seu món. Aquest procés va durar uns tres mesos de manera intensiva, però ha continuat de manera més intermitent fins a dia d'avui.

En un primer moment, vaig intentar deslligar-me del meu interès en el clam, fet que vaig recuperar un cop fet el treball intensiu de camp. Cal tenir en compte que el món de pagès és majoritàriament masculí, que els que s'hi dediquen acostumen a ser adults i són persones que normalment han viscut a la zona des de fa generacions. Per això vaig pensar que sent jo una noia, jove i de Barcelona, hauria de fer alguna cosa perquè em tinguessin una certa consideració. Anant a treballar amb ells, no només vaig poder ajudar en certa mesura, sinó que els vaig mostrar un gran interès i respecte per la seva feina. Així, quan va arribar el moment de fer les entrevistes, el seu interès per les meves preguntes també va ser molt més gran i sincer que no pas si només hagués anat a fer unes quantes gravacions en dies puntuals.

M'agradaria recalcar els tres obstacles que vaig haver de superar. Primer de tot, sempre em refereixo al món de pagès i no pas al món de pagesa; a la Vall de Ribes és un entorn exclusivament masculí. El segon va ser la meua edat, molt per sota de la mitjana dels pagesos de la vall, que ronda els 45-50 anys, tot i que també hi ha un petit sector de jovent. El tercer i últim obstacle fou la meua procedència, Mollet del Vallès, pel què directament em van catalogar com algú de Barcelona, conegut popularment com a 'pixapi'. Per tant vaig haver de demostrar que no hi havia cap impediment per una noia jove i de ciutat per poder fer dignament la feina de pagesa.

De cara al futur

El treball tracta de l'anàlisi sonora dels clams dels pagesos, però què passa amb les vaques? De cara al futur, crec que donaria una visió i enfocament molt innovadors si es fes el mateix estudi sonor però amb els sons del bestiar, disciplina coneguda com a zoomusicologia.

El que espero amb aquest projecte és que aportí informació sobre aquest fenomen sonor i que ajudi a la comprensió del clam no només a la Vall de Ribes, sinó a qualsevol territori. Seria molt interessant però, que la investigació no es quedés aturada aquí, sinó que seguís estudiant el clam en diferents països i regions, per veure'n les similituds i les diferències sonores, d'execució, els usos que se li dona, la feina i la vida d'aquelles persones que el duen a terme, etc. Així doncs, encara queda molta feina per fer!

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Somien els androïdes amb música electrònica?

Albert Bover
Pianista de jazz,
professor de piano,
combos i improvisació a
l'Esmuc

Posa't en contacte

La música té la paraula

Altres publicacions

0

Botiga de discos HMV
d'Oxford Street. Foto: John
Drysdale, 1955

"El *Kind of blue* d'en Miles Davis? Crec que el tinc en algun arxiu, on tinc tota la discografia. Crec que l'he escoltat algun cop, mentre conduïa, rentava plats o feia jòguing. Espera, igual ho puc veure a YouTube, sonant sota una foto fixa o un vídeo de gatets o de postes de sol amb Photoshop..."

La majoria d'alumnes tenen accés a una quantitat de música que els de la nostra generació vam trigar anys a recopilar. Com formiguetes, anàvem comprant LP i després CD; a Andorra si feia falta (sempre vaig pensar que Andorra estava molt sobrevalorada: aquella lletja avinguda plena de botigues on la gent anava a comprar galetes daneses, mantega, formatge Gouda, tabac, xocolata i productes electrònics; una celebració del consum, de prosperar a força de tenir més, pagant una mica menys pels impostos més baixos al país veí. L'únic que realment era bonic i memorable era comprar discs de jazz quan a Barcelona només teníem el Jazz Collectors, Castelló i poc més).

Tenir molta música a l'ordinador o al núvol és l'equivalent de tenir molts Epubs en comptes d'una biblioteca fruit d'anar comprant llibres també com una formigueta al llarg d'una vida. Tens molt, però ¿ho has llegit, has tingut temps d'enamorar-te, de deixar-te seduir per una cançó, composició o text? Evidentment que no. Tenint tant, no tens res. Espero que el món digital evolucioni, i amb unes interfícies molt millors que ens tornin a acostar a l'experiència analògica. O és només nostàlgia malaltissa demanar-ho? Diria que no. En la música, com en tot art i ofici, el *què* no és tan important com el *perquè* de la necessitat de l'interpret i/o compositor d'expressar-se, i crec que aquesta està encara molt relacionada amb el seu procés de creixement, amb la manera com ha anat assimilant els coneixements. No vull pecat d'apocalíptic, però diria que si el digital no s'integra d'una manera més orgànica amb el nostre cos, hi perdrem molt. Anem a l'extrem: potser el futur ens dirigeix cap a *cyborgs*, on tota la plataforma digital estarà integrada al nostre cervell. Quina música faran aquests ésser híbrids? I els robots?

Somiaran els androïdes amb música electrònica?

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 59, juny 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

• Juan de la Rubia

• Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

Marina Pliassova

“L’escola no és una *fàbrica* de músics; és un hort on es desenvolupen els potencials”

Lluç Solés
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

L'entrevista

Altres publicacions

0

Marina Pliassova és pianista i educadora al [Barratt Due Musikk institutt](#) d'Oslo. Allà, fa 25 anys, va crear-se una unitat especial per als nens amb altes capacitats musicals que encara avui és model a tot el món. Pliassova és la responsable del departament de piano d'aquesta institució, i ha passat per l'Esmuc aprofitant una estada a València, on l'associació EMAS (Educació, Música i Acció Social) desenvolupa un projecte de treball amb alumnes amb altes capacitats. Aquest projecte el coordina Rafael Salinas, professor de piano de l'Esmuc i el seu acompanyant en aquesta visita a Catalunya. La iniciativa es nodreix precisament dels principis que funcionen al Barratt Due a l'hora de desenvolupar activitats i seminaris dirigits a aquesta categoria que

ja ningú no anomena “nens prodigi”.

Per començar, una mica d'història... Qui van ser els Barratt Due? Us considereu continuadors/es del seu llegat?

Eren una família de músics adinerats, la pianista Mary Barratt Due i el violinista Henrik Due, que van crear una acadèmia de música, fa 90 anys. Van començar a fer classes als nens com a iniciativa privada. Després, el govern noruec la va assumir i es va convertir en un centre concertat d'educació secundària general i també musical. Com que els fundadors van posar l'accent en la corda, es pot dir que actualment l'escola està centrada en aquest àmbit. Tot i això cobrim moltes especialitats en música acadèmica, també el piano, evidentment. Però si em preguntes pel llegat, és indiscutible que sí, el seguim. De fet, el càrrec de director va passant de generació en generació. Es pot dir que mantenim l'essència inicial, però impulsada i ubicada dins els plans del govern.

En quina mesura heu de preocupar-vos pel suport econòmic?

Afortunadament, ben poc. Com a tot arreu, a Noruega cada partit té la seva idea de quants fons s'han de destinar a la cultura i a l'educació... Depèn de les prioritats polítiques. Però és un país famós precisament perquè es destinen molts fons a qüestions socials; hi ha moltes subvencions, subsidis, etc. Els alumnes tenen accés a molts tipus de beques, privades o estatals.

Als països nòrdics no s'escatima en educació, o molt menys que al sud d'Europa...

La tradició d'actuar respecte a la situació de les persones amb altes capacitats també és molt característica del nord. A Rússia, centres com el nostre funcionen des del començament del s. XX. D'allà n'han sortit molts professionals que han treballat en altres països. M'atreveixo a dir que la idea de la formació de professorat, de conservar la metodologia i la manera de relacionar-se amb la música, això és eminentment soviètic. En corda i piano, les principals especialitats de l'escola, els russos són molt forts. Molt emocionals... sobretot les dones! El valor de la dona en la cultura russa és molt important: el seu paper en l'educació, en tots els àmbits però sobretot en el nostre, ha sigut imprescindible des del començament.

Suposo que el tracte amb nens d'aquestes característiques requereix molta especificitat. Com ho gestioneu?

Sí, des del punt de vista musical és molt interessant, però sobretot des del punt de vista humà. Cal que existeixi una relació molt humana entre alumnes i professors, i també entre alumnes i tutors. Cada alumne té un tutor assignat, que a vegades pot ser fins i tot una gran estrella, gràcies a les iniciatives que duem a terme en conjunció amb diverses institucions.

Grans estrelles?

Sí, instrumentistes amb una carrera professional consolidada i exitosa dins el món de la música clàssica. Els nostres alumnes col·laboren amb orquestres de renom, com la Simfònica d'Oslo o la del Festival de Bergen; són col·laboracions que funcionen a través de patrocinis, tot i que també hi ha una part que cobreix el govern fent seguiment dels concerts per la televisió i la ràdio. Són projectes de col·laboració amb un objectiu professionalitzador. A Noruega hi ha una aposta institucional molt forta per la cultura, que és la que fa possible una educació així per a aquests nois i noies.

Contingut Actual

Número 59, juny 2017

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

• Juan de la Rubia

• Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

Suposo que la professionalització és un dels punts fonamentals del vostre pla d'estudis...

Ho és, tot i que l'escola no és una *fàbrica* de músics; és un hort on es desenvolupen els potencials. No hi ha una direccionalitat. Està comprovat que els nens que fan música estan més desenvolupats intel·lectualment... I és cert que formem persones amb una facilitat innata per a la música, però a vegades ens trobem amb casos especials. Vam tenir el cas d'un nen molt espavilat, molt bo en matemàtiques; tot i que continuarà tenint relació amb la música, per ell és més interessant entrar a matemàtiques i es professionalitzarà en aquest àmbit. Hi ha gent que continua mantenint una relació amb la música, però troben un altre camí. La música ha servit per a desenvolupar el seu potencial.

Teniu algun graduat, dels que han fet carrera professionalment en el món de la música clàssica, que s'hagi convertit en una gran estrella?

[Leif Ove Andsnes](#), pianista, és potser el més conegut, o també [Vilde Frang Bjärke](#), violinista. Lògicament, n'hi ha. El resultat és necessari, perquè ens permet avaluar el procés d'aprenentatge. No és una manera de justificar el procés, sinó d'avaluar-lo. Per a posar un exemple de les tutories il·lustres que et comentava: Andsnes és ara el tutor d'un alumne nostre, Nikita Khnykin, pianista.

Quin paper creieu que ha de tenir la música en l'educació dels nens?

És tan important com el pa de cada dia. Per al desenvolupament de les habilitats emocionals, de la percepció d'un mateix; ens ajuda a escoltar-nos, a escoltar els altres. La ciència ha provat que es produeix un augment de la creació neuronal mentre fas música... I és empíric, els nens músics funcionen molt millor a la resta d'assignatures. Hi ha una relació clara entre música i matemàtiques, per exemple.

La música representa un avantatge per al nen, doncs, a l'hora de trobar l'èxit en els estudis?

Sens cap mena de dubte. La família és molt important, però. Per exemple, a vegades els pares detecten que el seu fill té oïda absoluta, però en el seu ambient mai no ha existit la música i per tant no és una opció. La música ha de ser obligatòria a totes les escoles, però ben ensenyada. Cal que aportí sobretot una part vivencial, i després que cadascú triï el que vol estudiar. Això hi ha escoles que ho tenen i escoles que no, i depèn molt dels professors d'aquestes escoles. N'hi ha que s'hi impliquen més que els altres. Per això és tan important la formació del professorat. Es redueix el risc de tenir professionals que no facin bé la seva feina. Només quan tens una vocació a la vida allò que fas té sentit, i en pedagogia aquesta màxima és importantíssima.

El fet de treballar amb nens amb altes capacitats requereix una formació especial?

Cal tenir des de coneixements pràctics, metodològicament parlant, i també cal una formació psicològica. A Oslo organitzem cursos per a les escoles de províncies on accentuem aquests aspectes. Són nanos amb una psicologia especial. Cal tenir una formació específica, i sobretot molta experiència. A més del que jo he viscut —perquè jo he estudiat en una escola així—, he tingut formació psicològica. No només és treballar amb el nen, sinó també amb els pares, i aquesta és la part més complicada. Es troben davant d'una situació que no saben com assimilar: el seu fill, en una edat prematura, és capaç d'implicar-se emocionalment en la música, no només tocar les notes. Per mi aquest és el tret diferencial bàsic.

Llavors són els pares qui contacten amb l'escola per portar-hi els fills. No sortiu a buscar-los des de l'escola...

Tot el dia estan contactant! Són sempre els pares que vénen a parlar amb nosaltres, i potser més freqüentment del que voldríem. A vegades tenim problemes amb nens que ja han passat l'edat d'entrada, que establim més o menys als sis anys, i no hauríem d'agafar-los... En aquests casos se'ls posa en un programa paral·lel i se'ls vigila el progrés, perquè poden entrar dins l'escola si aquest és molt favorable. Intentem sempre estudiar el potencial dels nens, que evoluciona. No és una tria única —tu vals, tu no vals—, sinó que cal tenir en compte sempre el desenvolupament de l'habilitat del nen.

Tornem a l'especificitat... quina metodologia seguïu un cop superada aquesta tria?

Al final, tot i que hi ha una metodologia estàndard de base per a treballar amb aquest tipus d'alumnes, sempre hi ha una aproximació personal. És tot molt personalitzat. Si només treballés amb estàndards, els nens no es desenvolupen. Fins i tot amb aquests nens que entren més grans... Fins ara ens pensàvem que havíem de començar molt d'hora, però hem vist que hi ha la possibilitat de començar més tard, cap als onze o dotze anys. Aquest tipus d'estudis requereixen una dedicació molt gran: els alumnes tenen dues classes setmanals d'instrument, més classe de teoria musical, i després encara música de cambra. Una de les coses més importants és ensenyar-los a estudiar. El gran problema no és el que fas a classe, sinó com aprofites el temps en general. No volem fer una instrucció en tota regla, sinó que intentem ajudar els alumnes a desenvolupar les competències necessàries perquè esdevinguin autosuficients.

Ensenyar a aprendre.

Exacte, va per aquest camí. A diferència d'altres centres, a la Barratt-Due treballem per a crear motivació i entusiasme, per sobre de tot. Quan treballem amb persones que tenen talents extraordinaris, has d'acceptar que potser darrera hi ha un munt de problemes personals. Cal ser molt comprensiu, però moltes vegades també assumir alguns riscos... Tot és tenir aquesta intuïció pedagògica. A mi aquesta és la part que més m'agrada. L'element de provar a veure què pot sortir-ne, d'aquestes ments. La classe és un lloc no unilateral, sinó bilateral. El que hi ha sempre és una gran vocació. Al final tu mateix, com a professor, estàs creant; és un treball creatiu.

Pot dir-se que l'escola funciona també com un mecanisme important d'inclusió social per a aquestes persones?

- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019
- Número 78, juny 2019
Número 78, juny 2019
- Número 77, maig 2019
Número 77, maig 2019

Veure tots els números de L'ESMUC digital

Hi ha un percentatge de nens amb alt potencial molt més gran del que ens atrevim a reconèixer. Estem fent una tasca social, sens dubte: fins i tot estem pensant en obrir filials arreu del país. Donem resposta a una realitat que és molt propensa a generar conflictes. Et sorprendries si veiessis el percentatge altíssim de nens que no funcionen a classe perquè tenen alt potencial... Si no dones resposta a les necessitats reals de la persona, aquesta persona no destaca en l'estàndard.

Si et preguntés pel perfil d'alumne que us arriba, i amb el qual treballeu des de l'horitzó de les "altes capacitats", què en destacaries?

Sobretot diria són gent amb molt d'entusiasme i molta motivació. Són molt alegres, en cap cas estan amargats. Són a l'escola perquè volen, això és cabdal... Són persones sanes, al capdavant. El nen ha de sentir sempre que té llibertat. Cal que no senti que està treballant amb ell. Que senti que l'aprenentatge és un procés natural. Hi ha d'haver moltíssima confiança entre professor i alumne, i cal que aquest senti que ell és el motor del seu aprenentatge. La seva capacitat de concentració és sempre la reguladora del procés de formació personal, això ho he après amb l'experiència. Hem d'entendre les seves limitacions, posar-nos al seu nivell... A vegades, abans de classe, ens hem de posar a jugar una mica per a propiciar una distensió, un *break* amb el que el nen porta de fora, imprescindible perquè rendeixi a classe. L'element d'intel·ligència psicològica és molt important. Cal tenir en compte que, tot i que són "lliures", són nanos que estudien i s'impliquen molt, i el seu procés d'aprenentatge no es pot comprimir, perquè acaba petant. L'objectiu és que ells acabin sent conscients de les seves capacitats, tant en la destresa musical com en el món propi i social. Nosaltres facilitem aquest procés de creixement; arriba un moment en què un mateix és capaç de gestionar cada situació de la vida, i llavors és quan es converteix en una persona adulta i responsable.

Rafael Salinas, Marina Pliassova i LLuc Solés
durant l'entrevista

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari